

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на гл. ас. д-р **Величка Пеева Маринова** към катедра „Стокознание“ при ИУ – Варна, подадени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност “доцент” по научна специалност „*Стокознание и митническа дейност (Качество и митнически контрол на стоките)*“, обявен в Държавен вестник, бр. 104/05.12.2025 г.

I. Монография или равностойни публикации (в професионалните направления, в които това е допустимо според ППЗРАСРБ)– по чл. 101, т.3 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие, библиографско описание, линк към съдържанието им в електронен формат, в случай че е налично
1.	1	<p>Маринова, В. Значение на връзката стокознание - митнически контрол. Варна: Наука и икономика, 2025, 176 с. - (Библ. Проф. Цани Калянджиев; Кн. 107)., ISSN (печатно) 978-954-21-1202-0</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Настоящият монографичен труд е посветен на изучаването и анализа на взаимовръзката между две основни области на икономическото познание – стокознанието и митническият контрол. Разработката си поставя за цел да изследва и оцени връзката стокознание – митнически контрол, която предоставя възможност за подобряване на качеството на отделни процеси в митническият контрол чрез повишаване на компетентността на митническите органи в областта на стокознанието. Като се анализират характеристиката и състоянието на митническият контрол, както и основните тенденции и предизвикателства пред него, е доказана естествената му връзка с въпросите, обект на изучаване от стоковедната наука. С прилагане на системния и интердисциплинарния подход е аргументирана необходимостта от използване на структуриран метод за оценка на потенциалните опасности – като резултат от увеличаващи се търговски потоци и променящи се изисквания към тях в контекста на стратегията за модернизиране на митническата дейност в условията на успешно управление на митниците. На основата на изследването – при визиране на компетентностния подход, е обосновано значението на знанията, получени от науката стокознание за качеството и ефективността на митническият контрол. Приложен е стандартизиран и валидиран в международната практика метод за анализ и оценка на връзката между информацията за обектите на контрол и идентифицирането на рисковете при отчитане влиянието на външните и вътрешните фактори на заобикалящата среда.</p> <p>Изясняването на значението на връзката стокознание – митнически контрол в монографичния труд предлага възможност за улесняване и подобряване на контролните механизми в митническата дейност посредством интегриране на знания и</p>

	умения, предоставяни от науката, разглеждаща спецификата на основните обекти на митническия контрол.
--	--

II. Монографии и студии по чл. 104, ал. 1, т.6 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие, библиографско описание, линк към съдържанието им в електронен формат, в случай че е налично
2.	1	<p>Stoyanova, A., Marinova, V. <i>Impact of External and Internal Circumstances in Managing Medical Services: Chapter 1. Handbook of Research on Quality and Competitiveness in the Healthcare Services Sector</i>, Hershey, Pennsylvania, USA: IGI Global Publ., 2023, 1-21, ISBN (печатно) 978-166-8481-03-5, ISBN (онлайн) 978-166-8481-04-2, DOI 10.4018/978-1-6684-8103-5.ch001 / Scopus / Линк</p> <p>[Стоянова, А., Маринова, В. <i>Влияние на външните и вътрешните обстоятелства върху управлението на медицинските услуги: Глава 1. Наръчник за изследвания на качеството и конкурентоспособността в сектора на здравните услуги</i>, Hershey, Pennsylvania, USA: IGI Global Publ., 2023, 1-21, ISBN (печатно) 978-166-8481-03-5, ISBN (онлайн) 978-166-8481-04-2, DOI 10.4018/978-1-6684-8103-5.ch001 / Scopus / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>През последните години управлението на качеството на медицинските услуги е възприето от много медицински институции като начин за удовлетворяване на всички изисквания за дейностите в областта на здравеопазването. В динамично променяща се среда е от решаващо значение да се идентифицират подходящи инструменти за управление на промените и тяхното въздействие върху качеството на предлаганите услуги. Целта на това проучване е чрез предложения метод PESTLE в рамките на система за управление на качеството (QMS) съгласно изискванията на ISO 9001:2015, всяка медицинска институция да може лесно да определи обстоятелствата на вътрешната и външната среда, които формират нейния контекст, за да гарантира качеството на предоставяните медицински услуги в съответствие с нейната мисия и визия за устойчиво развитие.</p>

III. Научни статии по чл. 104, ал. 1, т.6 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие, библиографско описание, линк към съдържанието им в електронен формат, в случай че е налично
3.	1	<p>Marinova, V., Stoyanova, A. <i>Post-clearance Control in Customs</i>. <i>Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series</i>, Varna: Union of Scientists - Varna, 13, 2024, 1, 111-121, ISSN(print) 1314-7390, ISSN(online) 2603-4085/ DOI 10.56065/IJUSV-ESS/2024.13.1.111 / Линк</p>

		<p>[Маринова, В., Стоянова, А. Последващият контрол в митниците. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки“, Варна: Съюз на учените – Варна, 13, 2024, 1, 111-121, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085/ DOI 10.56065/IJUSV-ESS/2024.13.1.111 / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Последващият контрол е контролът, извършван от митниците след освобождаването на стоките. В контекста на постоянно нарастващите търговски потоци и разрастващите се международни логистични процеси, това, което се случва със стоките след митническо оформяне, става все по-значимо и определя актуалността и интереса на авторите към проблема. При използване на дескриптивно-аналитичния подход, методите на сравнение, анализ и синтез, целта на изследването е да представи характеристиките, ролята и управлението на риска при контрола след митническо оформяне.</p>
4.	2	<p>Marinova, V. Artificial Intelligence in Customs. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 13, 2024, 1, 253-263, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085/ DOI 10.56065/IJUSV-ESS/2024.13.1.253 / Линк</p> <p>[Маринова, В. Изкуственият интелект в митниците. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки“, Варна: Съюз на учените – Варна, 13, 2024, 1, 253-263, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085/ DOI 10.56065/IJUSV-ESS/2024.13.1.253 / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Изкуственият интелект (ИИ) се превръща в неизбежна част от процесите и дейностите в различни области. Митническият контрол става все по-обширен в резултат на глобализацията на международната търговия. Новата реалност определя внедряването на ИИ като приоритетен фактор за ефективност в контролните дейности, включително митническите. В тази връзка начинът, по който ИИ се прилага в митниците, определя актуалността и интереса на изследването. Целта на статията е да представи ролята, приложението и предизвикателствата на ИИ в дейностите на митниците. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
5.	3	<p>Маринова, В. Съвременни предизвикателства пред защитата на потребителите. Eastern Academic Journal, Bourgas: Miracle A Ltd, April, 2023, 1, 27-44, ISSN(онлайн) 2367-7384 / Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Състоянието на пазара, с неговите инструменти и условия на функциониране, се явява важен фактор на потребителско поведение. Потребителят е основен участник и субект на пазарни</p>

		отношения, чиято защита е приоритетна цел и стратегия на ЕС по пътя на гарантиране на ефективен и ефикасен единен пазар. Целта на настоящата статия е да представи предизвикателствата и ефектите от тяхното въздействие върху осигуряването на защитата на потребителите. Обект на изследване е осъществяваната национална защита на потребителите в рамките на условията, предоставяни от свободния пазар. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.
6.	4	<p>Маринова, В. Компетенции на митническата администрация в контекста на е-Митници. Eastern Academic Journal, Bourgas: Miracle A Ltd, August, 2023, 2, 30-47, ISSN(онлайн) 2367-7384 / Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>За извършването на всички дейности, характеризиращи се със сложно естество, комплекс от знания и умения за спецификата на стоките, обект на митнически контрол, правните аспекти на митническата дейността, финансовата страна на извършваните процедури, към митническата администрация се предявяват набор от компетенции, които да обезпечат правилното и ефективно протичане на контролните процеси. Целта на настоящата статия е да представи компетенциите на митническата администрация в рамките на инициативата е-Митници, утвърдена от Секторната стратегия за развитие на електронното управление в Агенция „Митници“ за периода 2021 – 2027 г. Обект на изследване са необходимите компетенции на митническата администрация в рамките на изискванията за работа в дигитална среда. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
7.	5	<p>Маринова, В. Обучението в митническия контрол. Eastern Academic Journal, Bourgas: Miracle A Ltd, November, 2023, 3, 22-37, ISSN(онлайн) 2367-7384 / Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>В контекста на модернизацията на митниците и условията, чертани от процесите на световна дигитална трансформация, професионалното обучение, квалификацията, надграждането на компетенциите се явяват пререквизити за успешна митническа дейност. Организационната политика следва да отчита значението на обучението на митническите кадри за реализиране на качествен контролен процес. Целта на настоящата статия е да представи ролята и нивото на обучение в рамките на митническия контрол. Обект на изследване са различните форми на обучение, предлагани в контекста на митническата професия, включително и в България. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
8.	6	<p>Маринова, В. Среда за обслужване на Едно гише в митниците. Eastern Academic Journal, Bourgas : Miracle A Ltd, November, 2023, 3, 38-52, ISSN(онлайн) 2367-7384 / Линк</p>

		<p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Модернизирането на митниците е сложна и приоритетна задача за целите на ефективно упражнявания митнически контрол по цял свят. Инициативата „едно гише” е част от процеса на улесняване на търговските взаимоотношения, явяващи се основна задача и цел на митниците, особено по отношение на вноса. Нейното ефективно прилагане не е изолирано и изисква включване и съгласуване на всички елементи от системата за модернизация на митническите структури. Целта на настоящата статия е да представи спецификата и развитието на механизма обслужване на едно гише в митническия контрол. Обект на изследване е отражението на инициативата за обслужване на едно гише върху модернизирането на митниците. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
9.	7	<p>Zhelyazkova-Stoyanova, A., Marinova, V. <i>Customs Risk Management.</i> Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna: Union of Scientists - Varna, 12, 2023, 1, 21-30, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / DOI 10.56065/IJUSV-ESS/2023.12.1.21 / Линк</p> <p>[Желязкова-Стойанова, А., Маринова, В. <i>Управление на риска в митническия контрол.</i> Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки”, Варна: Съюз на учените – Варна, 12, 2023, 1, 21-30, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 /Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Анализът на риска остава ключов елемент за ефективността на митническия контрол, като позволява на митническите органи да съсредоточат контрола си в среда, в която нарастващият обем и темп на търговията повече от всякога изискват селективен и целенасочен подход. Тенденциите и предизвикателствата, свързани с модернизирането на митническите администрации, доказват ролята на митническата организация в ефективното изпълнение на процеса и значението на компетентността на органите (в рамките на обекта на контрол). Целта на това изследване е да представи тенденциите в управлението на митническия риск. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
10.	8	<p>Marinova, V. <i>Current Trends in Customs Intelligence and Investigation.</i> Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna: Union of Scientists - Varna, 12, 2023, 2, 89-98, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / DOI 10.56065/IJUSV-ESS/2023.12.2.89 / Линк</p> <p>[Маринова, В. <i>Съвременни тенденции в митническото разузнаване и разследване.</i> Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки“, Варна: Съюз на учените – Варна, 12,</p>

		<p>2023, 2, 89-98, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 /Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Митническото разузнаване и разследване е част от технологията на митническите процедури и режими. Неговото правилно провеждане е предпоставка за ефективни действия от страна на митническите органи в конкретна митническа процедура. Управлението на риска се оказва ключов елемент за ефективен митнически контрол, като се основава на данните, предоставени от митническите разследвания и разузнаването. Това опосредства взаимодействието между двата инструмента за митнически контрол, като връзката между тях е от решаващо значение за изпълнението на основните функции на митническите администрации. Целта на това изследване е да представи тенденциите в митническото разследване и разузнаване. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
11.	9	<p>Маринова, В. <i>Качество на хартията за рециклиране</i>. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна: Наука и икономика, 66, 2022, 1, 9-22, ISSN 1310-0343; ISSN 2367-6949, https://journal.ue-varna.bg/article/814</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Хартията за рециклиране (ХзР) все по-бързо се превръща в суровина на бъдещето за целулозно-хартиената промишленост. Качеството на възстановената хартия е в пряка връзка с нейния състав, предопределен от правилно организиран мениджмънт на отпадъците, в частност системите за събиране и сортиране на ХзР, съобразно капацитетните възможности на рециклиращите предприятия и предпоставките за нормално функциониране на производствените мощности в новите кризисни условия. Целта на настоящото изследване е да представи качеството на ХзР в условията на пандемията Covid-19. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
12.	10	<p>Стоянова, А., Маринова, В., Стоилов, Д. <i>Управление на безопасността на храните в агрохранителната верига – предпоставка за производство на устойчиви продукти</i>. Научни трудове на УНСС, София: Изд. комплекс УНСС, Год. 62, 2022, 2, 289-304, ISSN(печатно) 0861-9344, ISSN(онлайн) 2534-8957 / Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>В днешно време потребителските изисквания към стоките са многообразни и всеобхватни – качество и безопасност, производство, в унисон с околната среда, доставка в кратки срокове и на сравнително достъпни цени. Удовлетворяването на тези потребности е насочено към усъвършенстването на политиките и стратегиите по безопасност на храните чрез подобряване на дейностите от контрола и налагане на изисквания към всички участници от хранителната към агрохранителната верига.</p>

		<p>Създаването на условия и проследимост между всеки един от елементите на агрохранителната верига, както и въвеждането на подходи за гарантиране безопасността на храните е основната стратегия на ЕС за постигане на устойчивост при производството и потреблението на храни.</p> <p>Целта на настоящата разработка е чрез анализ да се представят предимствата на действащите подходи и механизми в управлението на безопасността на храните в съответствие с изискванията на международно утвърдени стандарти, насочени към производство на устойчиви продукти. Изведени са ползите от прилагане в практиката на системи за управление на безопасността на храните, като фактор, осигуряващ безопасността на предлаганите храни и даващ увереност на консуматорите за редуциран риск, свързан с тяхното здраве и живот. Използваната методология в изследването е подкрепена от систематичен преглед на изискванията заложи в стандарта ISO 22000:2018 г. при идентифициране на процесите свързани със създаването на продукта. Резултатите показват, че прилагането на системен подход при управлението на безопасността на храните е в пряка връзка със стратегическите въпроси и целите на държавното управление в тази сфера.</p>
13.	11	<p>Stoyanova, A., Marinova, V., Stoilov, D., Kirechev, D. <i>Food Safety Management System (FSMS) Model with Application of the PDCA Cycle and Risk Assessment as Requirements of the ISO 22000:2018 Standard</i>. Standards, Basel, Switzerland: MDPI Publ., 2, 2022, 3, 329-351, ISSN: 2305-6703 / DOI 10.3390/standards2030023</p> <p>[Стоянова, А., Маринова, В., Стоилов, Д., Киречев, Д. <i>Модел на система за управление на безопасността на храните (FSMS) с прилагане на цикъла PDCA и оценка на риска като изисквания на стандарта ISO 22000:2018</i>. Стандарти, Базел, Швейцария: MDPI Publ., 2, 2022, 3, 329-351, ISSN: 2305-6703 / DOI 10.3390/standards2030023]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Стратегията за управление изисква преминаване към управление, ориентирано към промени. Тези подходи за управление са ориентирани към процесите и дейностите и се основават на предположението, че бъдещето е трудно за предсказване и неефективно за моделиране. Целта на това проучване е да представи модел за управление на безопасността на храните, използващ процесен подход, базиран на цикъла PDCA, определен в международния стандарт ISO 22000:2018, като допълва регулаторните изисквания за управление на безопасността на храните. След анализ на аспектите на управлението на безопасността на храните се предлага модел за анализ и оценка на риска на оперативно и организационно ниво. В настоящото проучване е използван методът FMEA за оценка на риска при съхранението на храни от растителен произход. Изследването може</p>

		<p>да бъде полезно за производители и търговци при планирането и разработването на системи за управление на безопасността на храните в съответствие с изискванията на стандарта ISO 22000:2018. Прилагането на документираните правила за съответствие с изискванията на международния стандарт е насочено към управлението и контрола на процесите на оперативно и организационно ниво в дейността на предприятията. Управлението на процесите и анализът на данните са насока за подобряване на дейностите, насочени към минимизиране на рисковете за безопасността на храните.</p>
14.	12	<p>Marinova, V. <i>Digitalization in Packaging</i>. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna: Union of Scientists - Varna, 11, 2022, 1, 47-57, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / Линк</p> <p>[Маринова, В. <i>Дигитализация в опаковането</i>. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки“, Варна: Съюз на учените – Варна, 11, 2022, 1, 47-57, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Дигитализацията е неизменен процес от жизнения цикъл на опаковките. Нейното изясняване, предпоставки, условия и проявление в и чрез опаковките е част от разбирането и характеристиката на дигиталните опаковки. Изправени пред възможността да отговорят на новите потребителски изисквания, които се отразяват директно чрез персонализиране и свързани опаковки, професионалистите в областта на опаковането прилагат всички инструменти на процеса на дигитална трансформация в своята работа. Целта на това проучване е да представи ролята и мястото на дигитализацията в опаковането. В изследването са приложени дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
15.	13	<p>Marinova, V. <i>Sustainability of Cardboard Packages</i>. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna: Union of Scientists - Varna, 11, 2022, 3, 53-63, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / Линк</p> <p>[Маринова, В. <i>Устойчивост на картонените опаковки</i>. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки“, Варна: Съюз на учените – Варна, 11, 2022, 3, 53-63, ISSN(печатно) 1314-7390, ISSN(онлайн) 2603-4085 / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Устойчивостта е съществена част от производствените и бизнес стратегии в целулозно-хартиената промишленост, която е активна в трите взаимозависими стълба на устойчивостта: екологичен, икономически и социален. Комбинацията от екологични,</p>

		<p>икономически и социални аспекти на дейностите в подсектора на опаковките е пример за устойчивост, гарантирана в рамките на кръговата и биоикономиката. Картонените опаковки са един от най-произвежданите асортименти в хартиената промишленост. Те са отличен пример за производство, което отговаря на изискванията на кръговата икономика, основана на принципите на устойчиво потребление на ресурси, устойчиво производство и устойчиво развитие. Целта на статията е да представи характеристиките и ролята на картонените опаковки като пример за устойчиво производство и потребление. В изследването са използвани дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
16.	14	<p>Маринова, В. Агенция „Митници“ в условията на дигитализация. Eastern Academic Journal, Bourgas: Miracle A Ltd., 3, 2022, October, 29-40, ISSN(онлайн) 2367-7384 / Линк</p> <p>Резюме</p> <p>В работата на митническата администрация дигитализацията е неизбежна предпоставка и изискване за осъществяване на качествен и ефективен митнически контрол. Българската митническа администрация прилага Европейското общностно митническо законодателство, като внедрява в различните нива на своята дейност съвременните изисквания за безхартиена митница и инициативите за дигитални митници. Целта на настоящата статия е да представи обхвата и ефектите от дигитализацията в дейността на Агенция „Митници“. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
17.	15	<p>Маринова, В. Устойчивост на целулозно-хартиената индустрия. Управление и устойчиво развитие. Сер. Общество. Човек. Природа = Management and Sustainable Development. Ser. Society. Man. Nature, София: ЛТУ, 95, 2022, 4, 1-6, ISSN(онлайн) 1311-4506 / Линк</p> <p>Резюме</p> <p>Устойчивостта е дефинитивна категория за всички сфери на стопанския живот към днешна дата. Съчетаването на екологични, икономически и социални аспекти на дейностите в различни подсектори от целулозно-хартиената индустрия е пример за устойчивост, осигурена в рамките на кръговата и биоикономиката. Целта на статията е да представи целулозно-хартиената индустрия в рамките на концепцията за устойчивост. Приложени са дескриптивно-аналитичният подход и методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
18.	16	<p>Marinova, V. Trends in Packaging Sector. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna: Union of Scientists - Varna, 10, 2021, 1, 3-13, ISSN 1314-7390; ISSN 2603-4085, DOI: https://doi.org/10.36997/IJUSV-ESS/2021.10.1, https://www.su-varna.org/journal/IJUSV-ESS/2021.10.1/?article=3-13.pdf</p>

		<p>[Маринова, В. Тенденции в опаковъчната индустрия. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Икономически науки“, Варна: Съюз на учените – Варна, 10, 2021, 1, 3-13, ISSN 1314-7390; ISSN 2603-4085, DOI: https://doi.org/10.36997/IJUSV-ESS/2021.10.1, Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Опаковъчната индустрия е един от най-бързо развиващите се сектори на световната икономика. Новата реалност, свързана с Covid, промени условията, в които работи бизнесът, включително и опаковъчният сектор. При тези обстоятелства опаковъчната индустрия се оказва ключова за успешното изпълнение на дейностите и задоволяването на променящите се изисквания на потребителите. Целта на това изследване е да представи тенденциите в опаковъчния сектор. В проучването са използвани дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез.</p>
--	--	---

IV. Научни доклади по чл. 104, ал. 1, т.6 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие, библиографско описание, линк към съдържанието им в електронен формат, в случай че е налично
19.	1	<p>Kirechev, D., Marinova, V. Perspectives for the Development of Forest-Based Bioeconomy for Increasing Sustainability in Bulgaria. Green Deal Initiatives. Sustainable Management, Market Demands, and New Production Perspectives in the Forestry-Based Sector : Proceedings of Scientific Papers, Sofia, May 15th-17th, 2024, Zagreb, Croatia: WoodEMA, 2024, 235-242, ISBN(печатно) 978-953-8446-02-3, ISBN(онлайн) 978-953-8446-02-3 / Scopus / Web of Science / Линк</p> <p>[Киречев, Д., Маринова, В. Перспективи за развитие на горската биоикономика за повишаване на устойчивостта в България. Green Deal Initiatives. Sustainable Management, Market Demands, and New Production Perspectives in the Forestry-Based Sector: Proceedings of Scientific Papers, Sofia, May 15th-17th, 2024, Zagreb, Croatia: WoodEMA, 2024, 235-242, ISBN(печатно) 978-953-8446-02-3, ISBN(онлайн) 978-953-8446-02-3 / Scopus / Web of Science / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Биоикономиката има за цел постигане на важни цели, насочени към осигуряване на продоволствена сигурност, устойчиво управление на природните ресурси, намаляване на зависимостта от невъзобновяеми ресурси, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него. През последните години потенциалът на горската биоикономика да осигури конкурентоспособност, диверсификация и устойчивост на икономиката се увеличава. Биоикономиката, основана на горското</p>

		<p>стопанство, се влияе от наличието на биомаса, качествена работна сила, заетост и структура на икономиката, внедряване на иновации и др. Проучването разглежда потенциала на сектора, основан на горското стопанство, за развитието на биоикономиката в България в контекста на Европейската стратегия за горското стопанство и състоянието на горския сектор в страната. Акцентът е поставен върху приноса на горите към кръговата икономика, включително подобряването на биопроизводството на базата на горите, използването на дървен материал в строителството и обзавеждането, както и доставката на недървесни горски продукти. Разгледани са концептуални варианти за разкриване на потенциала на биоикономиката чрез създаване на иновативни продукти на базата на дървен материал, повишаване на устойчивостта на горската биоикономика и адаптиране към климатичните промени и смекчаване на техните последици.</p>
20.	2	<p>Marinova, V., Radev, R. <i>Sustainability of the European Textile Industry</i>. E3S Web of Conferences: Journal [Improving Farming Productivity and Agroecology - Ecosystem Restoration (IPFA 2023) : XV International Online Conference, Dnipro, Ukraine, September 5-8, 2023], Les Ulis, Paris: EDP Sciences, 452, 2023, 05020, 1-13, ISSN(онлайн) 2267-1242 // 2555-0403, DOI 10.1051/e3sconf/202345205020 / Scopus / Линк</p> <p>[Маринова, В., Радев, Р. <i>Устойчивост на Европейската текстилна промишленост</i>, E3S Web of Conferences: Journal [Improving Farming Productivity and Agroecology - Ecosystem Restoration (IPFA 2023) : XV International Online Conference, Dnipro, Ukraine, September 5-8, 2023], Les Ulis, Paris: EDP Sciences, 452, 2023, 05020, 1-13, ISSN (онлайн) 2267-1242/ 2555-0403, DOI 10.1051/e3sconf/202345205020 / Scopus / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Целта на тази публикация е да проучи устойчивостта на европейската текстилна промишленост. За постигането на тази цел е използван дескриптивно-аналитичен метод – теоретичните аспекти на изследваната научна област са проучени въз основа на преглед на актуалната литература. Събраната информация се обобщава и анализира чрез систематичен, аналитичен подход, проучване на трудовете на автори в областта, сравнителен анализ, метод на наблюдение и определяне на относителните дялове. Текстилната промишленост в контекста на кръговата икономика и политиките на Съюза следва да доведе до подобрения в екологичните показатели на текстилните суровини и материали, производството, потреблението, управлението на текстилните отпадъци, както и до тяхното намаляване, рециклиране, преработка и изчисляване на въздействието върху околната среда. Устойчивостта на текстилната промишленост може да бъде постигната и чрез разработването и внедряването на дигитализация.</p>

		Устойчивото развитие на текстилната промишленост включва трите измерения на устойчивостта: социално, екологично и икономическо, които могат да бъдат реализирани в контекста на кръговата икономика, дигитализацията и целите за устойчиво развитие за текстилната промишленост, в съответствие с политиките на „Европа 2030“.
21.	3	<p>Radev, R., Marinova, V. <i>Textile Waste in the Context of the Circular Economy</i>. E3S Web of Conferences: Vol. 402. International Scientific Siberian Transport Forum - TransSiberia 2023, Novosibirsk, Russia, May 16-19, 2023, Les Ulis, Paris: EDP Sciences, 402, 2023, 08048 - 1-11, ISSN (онлайн) 2267-12421/2555-0403, DOI 10.1051/e3sconf/202340208048 / Scopus / Линк</p> <p>[Радев, Р., Маринова, В. <i>Текстилните отпадъци в контекста на кръговата икономика</i>, E3S Web of Conferences: Vol. 402. International Scientific Siberian Transport Forum - TransSiberia 2023, Novosibirsk, Russia, May 16-19, 2023, Les Ulis, Paris: EDP Sciences, 402, 2023, 08048 - 1-11, ISSN (онлайн) 2267-12421/2555-0403, DOI 10.1051/e3sconf/202340208048 / Scopus / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Концепцията за кръгова икономика е изградена в противовес на традиционния линеен модел, при който суровините се използват, от тях се създават продукти, които се използват и остатъците се изхвърлят. Този модел разчита на големи количества евтини и достъпни материали и енергийни източници. Текстилният сектор е част от икономиките, отговарящи на изискванията на кръговата икономика. Какво е реалното място и значение на отпадъците от текстилното производство и тяхната роля за кръговата икономика, определят актуалността и предизвикват интереса на авторите към изследването. Целта му е да предостави цялостен преглед на съществуващата ситуация и да проучи текстилните отпадъци в контекста на кръговата икономика. За постигането на целта се използва дескриптивно-аналитичният метод – теоретичните аспекти на изследваната научна област се проучват въз основа на актуални литературни изследвания. Събраната информация се обобщава и анализира; систематичен подход; аналитичен подход; проучване на трудовете на автори в областта; сравнителен анализ; метод на наблюдение; определяне на относителните дялове. Проучени са актуалните научни изследвания и икономическите аспекти на текстилните отпадъци в контекста на кръговата икономика. Различни авторски колективи работят в областта на текстилните отпадъци, тяхното управление и връзката им с кръговата икономика. Изследванията в областта на текстила показват голямото значение и фундаменталната роля на текстилните отпадъци за реализацията на концепцията за кръгова икономика.</p>

22.	4	<p>Kirechev, D., Zhelyazkova-Stoyanova, A., Marinova, V. <i>Potential of the Forest-Based Sector for the Development of Bulgaria's Bioeconomy.</i> Current Trends and Challenges for Forest-Based Sector: Carbon Neutrality and Bioeconomy: 16th International Scientific Conference WoodEMA 2023, June 14th-16th, Prague, Czech Republic: Conference Proceedings, Prague: Czech University of Life Sciences Prague, 2023, 58-64, ISBN(печатно) 978-953-8446-01-62/Scopus / Web of Science / Линк</p> <p>[Киречев, Д., Желязкова-Стойанова, А., Маринова, В. <i>Потенциал на горския сектор за развитието на биоикономиката в България.</i> Current Trends and Challenges for Forest-Based Sector: Carbon Neutrality and Bioeconomy: 16th International Scientific Conference WoodEMA 2023, June 14th-16th, Prague, Czech Republic: Conference Proceedings, Prague: Czech University of Life Sciences Prague, 2023, 58-64, ISBN(печатно) 978-953-8446-01-62/Scopus / Web of Science / Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Българските гори имат неизползван потенциал за развитие на биоикономиката. Въз основа на горския сектор биоикономиката осигурява работни места, дървесни продукти за промишлеността и възобновяема енергия. Горската биоикономика обхваща цялата верига на стойността. Лесопромишленият сектор в България може да играе важна роля в политиката на страната за смекчаване на последиците от изменението на климата, като осигурява устойчиви материали за строителството, изолационни материали, опаковки, биогорива и др. Горите са от решаващо значение за поддържането на биоразнообразието и осигуряват регулиращи и културни екосистемни услуги. Лесопромишленият сектор в България е изправен пред редица предизвикателства поради промени в качеството на горския потенциал, незаконната сеч, изменението на климата и др.</p>
23.	5	<p>Stoyanova, A., Kirechev, D., Marinova, V. <i>Strategy for Sustainable Consumption of Solid Fuels from Wooden Biomass in Bulgaria.</i> Crisis Management and Safety Foresight in Forest-Based Sector and Smes Operating in the Global Environment: 15th International Scientific Conference WoodEMA 2022, June 8th - 10th 2022, Trnava, Slovakia : Proceedings, Zagreb: WoodEMA, 2022, 401-406, ISBN(печатно) 978-953-8446-00-9 /Scopus / Линк</p> <p>[Стойанова, А., Киречев, Д., Маринова, В. <i>Стратегия за устойчиво потребление на твърди горива от дървесна биомаса в България.</i> Crisis Management and Safety Foresight in Forest-Based Sector and Smes Operating in the Global Environment: 15th International Scientific Conference WoodEMA 2022, June 8th - 10th 2022, Trnava, Slovakia : Proceedings, Zagreb: WoodEMA, 2022, 401-406, ISBN(печатно) 978-953-8446-00-9 /Scopus / Линк]</p>

		<p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Изследването анализира ролята на твърдите горива от биомаса за осигуряване на устойчивост в потреблението на горива за отопление, предизвикателствата пред индустрията за намаляване на въздействието им върху околната среда и бизнес възможностите като част от стратегиите за устойчиво развитие. Акцентът е поставен върху политиките за осигуряване на устойчивост на реализираните горива от биомаса и тяхното въздействие върху производството на пелети и екобрикети в ролята им на горива от възобновяеми източници. Проучен е икономическият, социалният и екологичният принос към производството и потреблението на твърди горива от биомаса в контекста на устойчивото развитие в България. В резултат на анализа са направени изводи за: значението на твърдите горива от биомаса в България, което ще продължи да оказва влияние върху устойчивостта на икономиката; изискванията за осигуряване на техния екологичен принос се увеличават; пазарът на твърди горива от биомаса се развива динамично; значението на горския сектор и дървопреработвателната промишленост се увеличава.</p>
24.	6	<p>Marinova, V., Stoyanova, A., Kirechev, D. <i>Sustainable Use of Wooden Packaging as Part of the Circular Economy of Bulgaria.</i> The Response of the Forest-Based Sector to Changes in the Global Economy: 14th International Scientific Conference WoodEMA 2021, June 16th - 18th 2021, Koper, Slovenia: Proceedings, Koper, Slovenia: University of Ljubljana, 2021, 57-64, ISBN(печатно) 978-961614441-4, ISBN(онлайн) 978-961614441-4/Scopus / Web of Science, Линк</p> <p>[Маринова, В., Стоянова, А., Киречев, Д. <i>Устойчиво използване на дървени опаковки като част от кръговата икономика на България,</i> The Response of the Forest-Based Sector to Changes in the Global Economy: 14th International Scientific Conference WoodEMA 2021, June 16th - 18th 2021, Koper, Slovenia: Proceedings, Koper, Slovenia: University of Ljubljana, 2021, 57-64, ISBN(печатно) 978-961614441-4, ISBN(онлайн) 978-961614441-4/Scopus / Web of Science, Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Запазването на качеството и количеството на използваните природни ресурси като суровина за производството на дървени опаковки е една от задачите на кръговата икономика на всяка страна. Докладът се фокусира върху производството и използването на дървени опаковки в България, като по този начин гарантира прилагането на ефективно управление в процеса на контрол на качеството им. Мисленето за устойчиво развитие в областта на опаковките се свежда до използването на рециклируеми и многократно използвани дървени опаковки и е свързано с цялата верига на доставки – от суровините до крайния потребител.</p>

25.	7	<p>Стоянова, А., Маринова, В., Стефанова, М. <i>Рискове по агрохранителната верига при внос на стоки</i> [Agri-Food Chain Risks when Importing Commodities]. АГРОБИЗНЕСЪТ и селските райони - икономика, иновации и растеж = Agribusiness and rural areas - economy, innovation and growth, Варна: Наука и икономика, 2024, 233-245, ISBN(онлайн) 978-954-21-1178-8, Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Земеделските стоки независимо дали са добити от собствено производство или са обект на внос от трети страни са елементи от множество взаимосвързани, взаимозависими и взаимодействащи си елементи, изграждащи хранителната верига. Необходимостта от управление и контрол на безопасността на стоките, реализирани на пазара е основна задача на различни правителствени агенции и институции, за да се гарантира постигане на съответствие с изискванията като гаранция за безопасни храни. Целта на настоящото изследване е да представи важността на упражнявания контрол от страна на митническата администрации при внос на стоки чрез анализ на регистрираните нотификации като забрани за внос на различни видове стоки. В това изследване са използвани методи на анализ и синтез, като получените резултати могат да бъдат полезни за бизнес операторите, чийто дейности са свързани с навлизането и контрола на стоки представляващи риск за човешкото здраве.</p>
26.	8	<p>Marinova, V. Marketing Transformations in Packaging. Ремаркетинг на реалността: Сборник с доклади: Международна научна конференция, посветена на 25 години от създаването на катедра "Маркетинг" при Икономически университет - Варна, България, Варна: Наука и икономика, 2023, 659-667, ISBN(печатно) 978-954-21-1134-4, ISBN(онлайн) 978-954-21-1134-4, Линк</p> <p>[Маринова, В. Маркетингови трансформации в опаковането. Ремаркетинг на реалността: Сборник с доклади: Международна научна конференция, посветена на 25 години от създаването на катедра "Маркетинг" при Икономически университет - Варна, България, Варна: Наука и икономика, 2023, 659-667, ISBN(печатно) 978-954-21-1134-4, ISBN(онлайн) 978-954-21-1134-4, Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Последните две години бяха белязани от промени във всички икономически сфери. Критериите за производство, потребителското поведение и навици се промениха. На фона на пандемичната ситуация някои сектори се характеризират с положителна тенденция на развитие. Електронната търговия се разраства, практиките на пазаруване се променят, което поставя нови изисквания към засегнатите подсектори. Онлайн пазаруването се фокусира върху сектора на опаковките. Целта на този доклад е да представи промените в опаковките, предизвикани от новите</p>

		<p>търговски критерии и изисквания на потребителите към стоките. В проучването са използвани дескриптивно-аналитичният подход, методите на сравнение, анализ и синтез. Резултатите показват, че дизайнът на опаковките на предлаганите продукти следва тенденциите на устойчивост и персонализация, умело приложени чрез процесите на дигитализация в рамките на структурния и графичния дизайн.</p>
27.	9	<p>Стоянова, А., Маринова, В. Регулаторни механизми за завишен митнически контрол при въвеждане на стоки с висок риск. СТОКОЗНАНИЕ - традиции и перспективи = Commodity science - traditions and perspectives – Варна: Наука и икономика, 2023, 38-44, ISBN 978-954-21-1163-4, Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Представянето и пускането в свободно обращение на безопасни и здравословни храни е съществен аспект на вътрешния пазар, който е важен фактор за гарантиране и запазване на здравето и живота на потребителите. Осигуряването на тези дейности се постига чрез изпълнението на приетите стратегически цели, определени в дейността на митническите администрации на всяка държава членка на Европейския съюз. Целта на настоящия доклад е да се преразгледат и анализират настоящите регулаторни механизми и изисквания за прилагане на засилен митнически контрол върху влизането на стоки с висок риск, с цел да се предотвратят неблагоприятни последици за здравето на потребителите по цялата верига на производство и търговия със селскостопански продукти. Оценява се значението на превантивния подход при разработването на концепцията за законодателството в областта на безопасността на храните. Настоящият документ е насочен към стопанските субекти, чиято дейност е свързана с влизането и контрола на стоки с висок риск.</p>
28.	10	<p>Radev, R., Marinova, V. The Textile Industry in Bulgaria. СТОКОЗНАНИЕ - традиции и перспективи = Commodity science - traditions and perspectives – Варна: Наука и икономика, 2023, 136-141, ISBN 978-954-21-1163-4, Линк</p> <p>[Радев, Р., Маринова, В. Текстилната промишленост в България. СТОКОЗНАНИЕ - традиции и перспективи = Стокознание - традиции и перспективи – Варна: Наука и икономика, 2023, 136-141, ISBN 978-954-21-1163-4, Линк]</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Текстилната промишленост е един от основните сектори на българската икономика. В условията на сложна обстановка, белязана от военни действия, политически сътресения и икономически колебания, тя успява да поддържа приемливи нива на развитие в отделни подсектори в рамките на преработвателната промишленост. Тенденциите в европейските политики за</p>

		икономическо развитие поставят пред текстилната промишленост редица предизвикателства, свързани с прехода от линейна към кръгова и нисковъглеродна икономика.
29.	11	<p>Маринова, В. Отпадъчната хартия в условията на COVID-19. Качество и контрол на стоките в условията на Covid пандемия: Сборник с доклади от международна научно-практическа конференция, Варна: Наука и икономика, 2021, 271-278, ISBN 978-954-21-1096-5, Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Индустриите, базирани на влакна, се оказват ключови за разработването и прилагането на политики, които гарантират почиста икономика. Хартиената промишленост постоянно използва хартия за рециклиране (отпадъчна хартия – ОХ), което подчертава нейната ключова роля в екологичното производство в хартиения сектор. Достъпът до качествени суровини за рециклиране и осигуряването на достатъчни количества ОХ е приоритет за дейностите по рециклиране, тъй като определя значимостта и определя интереса на автора към проучването. Целта на настоящия доклад е да представи състоянието и развитието на отпадъчната хартия през последната година, белязана от условията на пандемията от Covid-19.</p>
30.	12	<p>Маринова, В. Европейската целулозно - хартиена промишленост в условията на COVID - 19. Качество и контрол на стоките в условията на Covid пандемия: Сборник с доклади от международна научно-практическа конференция, Варна: Наука и икономика, 2021, 279-285, ISBN 978-954-21-1096-5, Линк</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Целулозно-хартиената промишленост играе важна роля в кръговата икономика. Как новите условия, създадени от кризата с Covid-19, се отразяват на тази ключова за кръговата икономика промишленост, е актуален въпрос и определя интереса към настоящото проучване. Целта на доклада е да представи състоянието и развитието на целулозно-хартиената промишленост през последната година, белязана от условията на пандемията с Covid-19.</p>

V. Учебници и учебни помагала по чл. 104, ал. 1, т.6 от ПРАС в ИУ - Варна

Общ номер	Номер в група	Заглавие, библиографско описание, линк към съдържанието им в електронен формат, в случай че е налично
31.	1	<p>Стойкова, Т., Маринова, В. Основи на стокознанието на промишлените стоки. Варна: Наука и икономика, 2021, 318 с., ISBN 978-954-21-1075-0</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Учебникът „Основи на стокознанието на промишлените стоки“ е предназначен за студентите от специалност „Стокознание и митническа дейност“, написан в съответствие с учебната програма по същата дисциплина. Състои се от обща и специална част. В</p>

		<p>общата част са разгледани основните теоретични постановки по учебната материя. В специалната част е направена обстойна характеристика на основни групи промишлени (нехранителни) стоки относно факторите, формиращи тяхното качество, асортимента и свойствата им. Посочена е спецификата на тяхната опаковка, маркировка и необходимите условия за запазване на качеството им при съхранение и транспорт.</p> <p>Учебникът може да бъде използван и от други студенти от други специалности, които изучават тази дисциплина или други дисциплини, свързани с необходимите знания относно теоретичните и практическите въпроси за асортимента и качеството на стоките.</p>
32.	2	<p>Маринова, В., Радев, Р. <i>Основи на стокознанието на промишлените стоки: Ръководство за лабораторни упражнения.</i> Варна: Наука и икономика, 2022, 197., ISBN(печатно) 978-954-21-1117-7</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Учебното ръководство за лабораторни упражнения по дисциплината „Основи на стокознанието на промишлените стоки“ е необходимо за самостоятелната подготовка на студентите по дисциплината и за изпълнение на практическите задачи в лабораторията. В него са дадени методични указания за същността и окачествяването на стоките, класификацията, асортимента и основните методи за изследване на отделните стокови групи. Темите и съдържанието в ръководството са съобразени с учебната програма по дисциплината, като изпълнението на задачите по време на лабораторните упражнения ще подпомогне практическата подготовка на студентите.</p> <p>Ръководството е предназначено за студентите от специалност „Стокознание и митническа дейност“, но може да се използва и в други специалности, изучаващи дисциплината „Стокознание“.</p>
33.	3	<p>Златева, Д., Стойкова, Т., Маринова, В., Радев, Р. Стокознание: Ръководство за лабораторни упражнения. Варна: Унив. Изд. Наука и икономика. 2015, 259 с., ISBN(печатно) 978-954-21-0818-4</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Ръководството за лабораторни упражнения по „Стокознание“ обхваща учебния материал относно общите изисквания и условия за анализ на качеството на стоките, класификацията, асортимента и основните методи за окачествяване на основните стокови групи.</p> <p>Основната задача на ръководството е да подпомогне самостоятелната подготовка на студентите относно формирането на задълбочени знания и практически умения за идентифициране на стоките, за изследване, контрол и комплексен анализ на тяхното качество.</p> <p>Съдържанието и обемът на ръководството са в съответствие с учебната програма по дисциплината „Стокознание“ за студентите от специалност „Икономика и управление на търговията“ в</p>

		Икономически университет – Варна, но може да бъде използвано и от студенти от други специалности, които изучават дисциплината „Стокознание“.
34.	4	<p>Желязкова, М., Маринова, В. <i>Стокознание на промишлените стоки: Ръководство за лабораторни упражнения: Част 2</i>. Варна: Унив. издателство "Наука и икономика", 2013, 230 с., ISBN: 978-954-21-0636-4</p> <p style="text-align: center;">Резюме</p> <p>Ръководството за лабораторни упражнения по учебната дисциплина „Стокознание на промишлените стоки – част 2“ е учебно помагало, необходими за самостоятелната подготовка на студентите по дисциплината, както и за изпълнението на практическите задачи в лабораторията. Предназначено е за студентите от специалност „Стокознание“, но може да се използва и от други специалности, изучаващи дисциплината или от практиката в областта.</p> <p>Темите и съдържанието на ръководството са съобразени с учебната програма по дисциплината, а изпълнението на задачите в лабораторните условия ще подпомогне тяхната практическа подготовка.</p>